

Een schat uit ons verleden teruggevonden: het archief uit de beginjaren van onze vereniging

E.H.Huizing

Enige tijd geleden werden wij verrast met een zeer bijzondere zending. Via ons lid Enno van der Schans ontvingen wij van de orthopedisch chirurg P.J. Struben te Arnhem twee dozen met unieke documenten uit het verleden van onze vereniging. Hij had ze aangetroffen in de nalatenschap van zijn vader, ons in 2005 overleden erelid en oud-hoogleraar te Rotterdam Prof. W.H. Struben. Voor een KNO-arts-archivaris was het doornemen van de papieren en enveloppen in deze dozen een welhaast emotionele belevenis.

Doos I bleek 312 genummerde documenten uit de jaren 1893-1903 te bevatten. Daarbij bevinden zich het voorstel een vereniging op te richten, de reacties daarop, de presentielijst met de handtekeningen van de 19 aanwezigen op de oprichtingsvergadering, het menu van het diner en de door Zwaardemaker geschreven notulen. Ook vinden we er de correspondentie uit die jaren, waaronder die met de zusterverenigingen in andere landen. Alles handgeschreven, de typemachine bestond nog niet en de telefoon speelde nog geen rol. Kortom, het 'Toetanchamon' van onze vereniging! In Doos II bevinden zich 28 bruine

enveloppen met vele stukken, meest brieven, uit de jaren 1905 tot en met 1928. Daaronder bijvoorbeeld documenten betreffende de bevrijding van de Weens-Hongaarse KNO-arts Robert Bárány uit Russische krijgsgevangenschap, nadat hem in 1915 de Nobelprijs was verleend. Ook stukken over de voorbereiding van het 25-jarig bestaan in 1918. En een serie brieven aangaande een aantal weinig hoogstaande persoonlijke vete's uit de jaren twintig. Tenslotte zijn er vier enveloppen met stukken van de vergaderingen in 1943 t/m 1947. Een ieder zal zich afvragen hoe de gang van deze stukken wel is geweest. Het is zeker dat de inhoud van doos I afkomstig is van Prof. Hendrik Burger te Amsterdam, onze eerste secretaris (1893-1914) en bibliothecaris (1897-1924). De nummering draagt zijn handschrift. Dat geldt ook het merendeel van de enveloppen tot de jaren 1928, hoewel Burger toen geen secretaris meer was. De documenten uit de oorlogsjaren zijn afkomstig van de

toemalige secretaris uit de periode 1936-1945, Pieter G. Gerlings te Amsterdam, later hoogleraar te Utrecht. Waarschijnlijk heeft hij, of zijn opvolger P.C Simons te Den Haag, dit archief overhandigd aan Struben toen deze in 1950 secretaris werd. In de 13 jaren dat hij het secretariaat voerde heeft hij geen stukken toegevoegd, maar gelukkig heeft hij wel alles bewaard. En nu is het dus herontdekt.

Ter illustratie hierbij enkele van de interessantste documenten uit het oprichtingsjaar 1893. In de komende nummers van ons tijdschrift zullen af en toe een aantal andere belangrijke documenten getoond en beschreven worden.

